

LUONNONSUOJELULAIN 49 §:N 3 MOMENTIN MUKAINEN POIKKEUSLUPA KOSKIEN RAUHOITETTUIEN LINTUJEN HÄIRINTÄÄ

HAKIJA

Luonnontieteellinen keskusmuseo,
Johtaja Leif Schulman ja intendentti Jari Valkama
PL 17, 00014 Helsingin yliopisto

ASIA

Poikkeaminen rauhoitetun eliölajin rauhoitussäännöksistä, Helsingin yliopisto/Luonnontieteellinen keskusmuseo, lupa pyydystää luonnonsuojelulain 39 §:n 1 kohdan kiellosta poiketen luonnonsuojelulain piiriin kuuluvia lintuja rengastusta ja kontrollointia varten koko Suomen alueella Ahvenanmaata lukuun ottamatta ajalla 1.1.2018 - 31.12.2022.

HAKEMUS

Helsingin yliopiston Luonnontieteellinen keskusmuseo anoo lupaa sen palveluksessa oleville tai sitä avustaville henkilöille liitteenä 1 olevan henkilöluettelon mukaisesti pyydystää luonnonsuojelulain 39 §:n 1 momentin kiellosta poiketen luonnonsuojelulain piiriin kuuluvia lintuja rengastusta ja kontrollointia varten tutkimustarkoituksessa. Rengastuksen avulla saatavia tietoja käytetään mm. lintujen muuttoreittien, talvehtimisalueiden, levittäytymisen, elossasäilyvyyden ja pesimismenestyksen tutkimiseen.

Liitteessä 1 on kunkin henkilön kohdalla mainittu henkilölle haettu lupatyyppi. Uusia rengastajia on seitsemän, uudelleen aloittavia entisiä rengastajia on yksi ja 560 nykyistä rengastajaa hakee jatkoa/laajennuksia olemassa oleviin lupiinsa. Ko. henkilöt on koulutettu kokeneen rengastajan johdolla lintujen turvalliseen pyydystämiseen, käsitteilyyn ja rengastamiseen. Lisäksi he ovat osoittaneet lajintuntemustaitonsa joko museon järjestämässä tentissä tai kokeneen rengastajan valvonnassa. Hakemukseen on liitetty tietoa rengastuslupien tyypeistä (Liite 2), lintujen pyydystysmenetelmistä (Liite 3) ja rengastuksessa kullekin lajille sallitut renkaat, merkit ja niiden koot (Liite 4). Lupaa haetaan koko maahan Ahvenanmaan maakuntaa lukuun ottamatta viisivuotiskaudeksi ajalle 1.1.2018 – 31.12.2022. Lintujen pyydystys ja merkintä on tarve aloittaa heti vuoden alusta, mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Lintujen merkintä tapahtuu museon laatimien ohjeiden mukaisesti (Rengastajan käsikirja, versio 2017, Liite 5) käyttäen museon jakamia tai hyväksymiä merkkejä. Luonnontieteellisen keskusmuseon Rengastustoimisto on tehnyt rengastajien kanssa sopimuksen, jossa rengastaja sitoutuu noudattamaan Rengastustoimiston antamia ohjeita (liitteet 2-5) ja lupakauden 1.1.2018–31.12.2022 aikana annettavia rengastuksen valtakunnalliseen koordinointiin liittyviä määräyksiä. Merkintään oikeutetuille henkilöille museo antaa rengastuskortin ja metallirenkaat merkintää varten. Pyydystetyt linnut päästetään vapaiksi välittömästi merkinnän jälkeen.

MÄÄRÄYKSET JOITA HAKEMUS KOSKEE

Hakemus koskee luonnonsuojelulain 38 §:n mukaisesti rauhoitettuja ja Euroopan unionin lintudirektiivin (2009/147/EY) artiklassa 1 tarkoitettuja lintulajeja. Luonnonsuojelulain 39 §:n mukaan rauhoitetun eläinlajin

**VARSINAIS-SUOMEN
ELY-KESKUKSEN
PÄÄTÖS**

pyydystäminen, tappaminen, haltuunotto, tahallinen vahingoittaminen ja häiritseminen on kielletty.

Luonnonsuojelulain 49 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista lintudirektiivin artiklassa 9 mainituilla perusteilla. Em. artiklan mukaan kielloista voidaan poiketa, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, muun muassa tutkimus- ja opetustarkoituksessa.

Varsinais-Suomen ELY-keskus antaa Luonnontieteellisen keskusmuseon Rengastustoimiston hakemuksen mukaisesti luvan pyydystää luonnonsuojelulain 39 §:n 1 momentin kiellosta poiketen luonnonsuojelulain rauhoitettuja ja lintudirektiivin artiklassa 1 tarkoitettuja lintulajien yksilöitä merkitsemistä ja kontrollointia varten seuraavin tarkennuksin ja ehdoin:

1. Lupa on voimassa 1.1.2018–31.12.2022 koko maassa, lukuun ottamatta Ahvenanmaan maakuntaa.
2. Lupa koskee vain liitteessä 1 mainittuja henkilöitä.
3. Tällä luvalla kukin rengastaja saa pyydystä merkitsemistä ja kontrollointia (jäljempänä rengastamista) varten vain niiden lintulajien yksilöitä, jotka hänen kohdallaan on hakemuksessa mainittu. Oman rengastusluvansa mukaisen verkko-, katiska- ja loukkupyynnin tahattomana sivusaaliina tulleet lintuyksilöt saa rengastaa lajista riippumatta.
4. Rengastaminen on sallittua vain Luonnontieteellisen keskusmuseon Rengastustoimiston hyväksymillä tai jakamilla renkailla ja merkeillä.
5. Rengastustoimintaa harjoitettaessa rengastuskortti on pidettävä mukana ja näytettävä vaadittaessa.
6. Perustetuilla luonnonsuojelualueilla, joiden rauhoitusmääräyksissä on eläinten häirintä kielletty, voi lintuja pyydystä ja rengastaa vain toimivaltaisen viranomaisen luvalla.
7. Rengastusluvansa haltijalla on oikeus käyttää rengastuksessa koulutustarkoituksessa avustajaa, joka harjoittelee rengastusta rengastusluvansa haltijan suorassa ohjauksessa kokemuksen ja taidon karttumiseksi. Rengastusluvansa haltija vastaa, että myös avustaja noudattaa lupaehtoja.
8. Pyyntissä on kiinnitettävä erityistä huomiota pyynnin kullekin lajille sopivaan ajankohtaan, sääolosuhteisiin sekä pyyntimenetelmän sopivuuteen ja turvallisuuteen lajille. Mikäli pyynti aiheuttaa pesien hylkäämistä, lintujen vahingoittumista tai kuolemia, on pyynti välittömästi keskeytettävä. Mahdolliset lintukuolemat on raportoitava vuosittain (ks. ehto 17).
9. Rengastettaessa kullekin lintuyksilölle kiinnitetään aina yksi Luonnontieteellisen keskusmuseon Rengastustoimiston jakama alumiini- tai teräsrenkas.
10. Lupa oikeuttaa lupaehtojen 4. ja 9. mukaisen renkaan lisäksi lintujen rengastukseen joko tunnuksellisilla tai tunnuksettomilla muovisilla tai metallisilla värirenkailla, joiden sisämitta on sama kuin lajille suositelluissa metallirenkaissa (Liite 4).
11. Lupa oikeuttaa rengastuksessa lintuja käsiteltäessä Luonnontieteellisen keskusmuseon Rengastustoimiston ohjeiden (liite 5) mukaisesti mittauksiin ja punnituksiin. Lisäksi lupa oikeuttaa em. käsittelyssä irronneiden höyhenten, sekä rengastettaessa tavat-

tujen kuolleiden lintuyskilöiden tai niiden osien väliaikaiseen (maksimissaan 3 kuukauden) hallussapitoon ja toimittamiseen tutkimuksiin ja tutkimuslaitoksiin, joilla on niille hallussapitolupa. Höyhenten irrotus, verinäytteiden tai muiden linnusta otettavien näytteiden, sekä kuoriutumattomien munien keruu ei ole tällä luvalla sallittua, vaan vaatii erillisen luonnonsuojelulain mukaisen poikkeamisluvan.

12. Myös lintuihin kiinnitettävien lähettimien, paikantimien ja mikro-sirujen laittoon on haettava erikseen lupaa Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta lajin rauhoitusmääräyksistä poikkeamisesta.
13. Rengastuksen jälkeen linnut on välittömästi vapautettava.
14. Uhanalaisimpien lajien kohdalla koordinoimaton pyynti voi aiheuttaa riskin lintujen hyvinvoinnille. Siksi jäljempänä mainittujen lajien rengastaminen, muutoin kuin lintuasemilla tai muun luvallisen pyynnin tahattomana sivusaaliina, edellyttää yhteydenottoa Luonnontieteellisen museon Rengastustoimistoon tai lajin valtakunnallista seurantaa koordinoivaan tahoon, jotta varmistetaan rengastus tehtäväksi vain yhdellä (pyydystys-)tapah-tumalla. Tätä lupaehto sovelletaan seuraaviin lajeihin: kiljuhanhi, merikotka, maakotka, kiljukotka, haarahaukka, arosuo-haukka, niittysuohaukka, muuttohaukka, tunturihaukka, kala-sääski, etelänsuosirri, lapinsirri (Pohjois-Pohjanmaalla), musta-pyrstökuiri (Pohjois-Pohjanmaalla), rantakurvi, pikkutiira, musta-tiira, turturikyhky, tunturipöllö, kuningaskalastaja, valkoselkätik-ka, tunturikiuru ja kultasirkku, sekä Suomelle uusiin pesimälä-jeihin.
15. Varsinais-Suomen ELY-keskuksella, sekä muilla ELY-keskuk-silla omilla toimialueillaan, on oikeus tehdä tarvittavia tarkas-tuksia luvan käyttöön liittyen.
16. Varsinais-Suomen ELY-keskus voi perua osin tai kokonaan luvan sellaiselta rengastajalta, joka rikkoo tämän luvan ehtoja.
17. Luonnontieteellisen keskusmuseon tulee toimittaa raportti luvan käytöstä kunkin vuoden osalta seuraavan vuoden huhtikuun loppuun mennessä Varsinais-Suomen ELY-keskukselle ja ym-päristöministeriölle. Yhteenvedossa tulee esittää pyydystettyjen lintujen määrä lajeittain. Myös rengastustappiot tulee raportoida lajeittain, sekä antaa arvio kuolemaan johtaneesta syystä.

PERUSTELUT

Hakemus täyttää lintudirektiivin 9. artiklan ehdot ja näin ollen on mah-dollista poiketa luonnonsuojelulain ja lintudirektiivin määräyksistä tutki-mustarkoituksessa. Luvan myöntäminen edellyttää lisäksi, ettei muuta tyydyttävää ratkaisua ole ja että lajien suojelutaso säilyy suotuisana.

Rengastuksen avulla saatu tieto edistää yleistä luonnontuntemusta, tieteellistä tutkimusta ja lintujen suojelua. Saatavia tietoja käytetään mm. lintujen muuttoreittien, talvehtimisalueiden, levittäytymisen, elos-sasäilyvyyden ja pesimismenestyksen tutkimiseen. Rengastuksella voi-daan kerätä tietoa Lintudirektiivin artiklan 10 mukaisesti lintulajikan-tojen tutkimukseen ja direktiivin liitteessä V mainittuun luetteloon muuttavien lajien kannoista. Jäsenvaltioiden on edistettävä em. tutkimustyötä ja suojelua, eikä käytettävissä ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua, jolla vastaava tieto saataisiin tutkimus- ja seurantakäyttöön.

Luvanmukainen lintujen pyydystäminen rengastamista tai kontrollointia varten ei aiheuta haittaa lajien suotuisan suojelutason säilymiselle. Merkintään oikeutetut henkilöt ovat osoittaneet pätevyytensä suorittamalla lajintuntemustentin ja/tai heidät on koulutettu kokeneen rengastajan valvonnassa mm. lintujen turvalliseen pyydystämiseen ja käsittelyyn. Kaikki hakemuksen mukaiset lintujen pyydystysmenetelmät ovat Euroopan rengastustoiminnassa yleisesti käytettyjä ja Euroopan rengastuskeskusten unionin (EURING) hyväksymiä, eivätkä ammattitaitoisen rengastajan käyttäminä vahingoita lintuja.

PÄÄTÖKSEN VOIMAANTULO

Lintujen merkinnällä kerätään kansallisen ja Euroopan yhteisön lainsäädännön edellyttämää pitkäaikaista seurantatietoa linnustosta. Rengastusaineistoon perustuvan tutkimuksen toimintaedellytysten keskeytymätön jatkuvuus on sen vuoksi välttämätöntä. Päätöksen täytäntöönpanoa ei siten voida yleisen edun vuoksi lykätä.

Varsinais-Suomen ELY-keskus on edellä mainitun johdosta hallintolainkäyttölain 31 §:n 2 momentin nojalla päättänyt, että tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Luonnonsuojelulaki (1996/1096) 1 §, 5 §, 37 §, 38 §, 39 §, 49 §

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi luonnonvaraisten lintujen suojelusta (2009/147/EY), artikkelit 1, 5, 9, 10

Hallintolaki 59 §

Hallintolainkäyttölaki (1996/586) 31 § 2 mom.

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (2003/13) 19 §

Vallioneuvoston asetus (1554/2016) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä hallinto- ja kehittämiskeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2017

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella tiedoksiannolla kirjeitse ja sähköpostitse. Lisätietoja antaa ylitarkastaja Ritva Kemppainen, puh. 0295 023 012.

Ylitarkastaja Leena Lehtomaa

Ylitarkastaja Ritva Kemppainen

LIITTEET

Liite 1. Luettelo henkilöistä, joille lupaa on haettu

Liite 2. Rengastustoimiston suosittelemat rengastuslupatyypit

Liite 3. Lintujen pyyntimenetelmät

Liite 4. Rengaskokoluettelo

Liite 5. Rengastajan käsikirja 2017

Liite 6. Valitusosoitus

PÄÄTÖS

Tavallisena tiedoksiantona kirjeitse ja sähköpostitse:
Luonnontieteellinen keskusmuseo,
Professori Leif Schulman ja intendentti Jari Valkama
PL 17, 00014 Helsingin yliopisto
jari.valkama@helsinki.fi

TIEDOKSI

Tavallisena tiedoksiantona sähköpostitse:
Ympäristöministeriö kirjaamo@ym.fi
Suomen ympäristökeskus kirjaamo.syke@ymparisto.fi
Metsähallitus kirjaamo@metsa.fi
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus kirjaamo.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi
Etelä-Savon ELY-keskus kirjaamo.etela-savo@ely-keskus.fi
Hämeen ELY-keskus kirjaamo.hame@ely-keskus.fi
Kaakkois-Suomen ELY-keskus kirjaamo.kaakkois-suomi@ely-keskus.fi
Kainuun ELY-keskus kirjaamo.kainuu@ely-keskus.fi
Keski-Suomen ELY-keskus kirjaamo.keski-suomi@ely-keskus.fi
Lapin ELY-keskus kirjaamo.lappi@ely-keskus.fi
Pirkanmaan ELY-keskus kirjaamo.pirkanmaa@ely-keskus.fi
Pohjois-Karjalan ELY-keskus kirjaamo.pohjois-karjala@ely-keskus.fi
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi
Pohjois-Savon ELY-keskus kirjaamo.pohjois-savo@ely-keskus.fi
Uudenmaan ELY-keskus kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi
Helsingin poliisilaitos kirjaamo.helsinki@poliisi.fi
Hämeen poliisilaitos kirjaamo.hame@poliisi.fi
Itä-Suomen poliisilaitos kirjaamo.ita-suomi@poliisi.fi
Itä-Uudenmaan poliisilaitos kirjaamo.ita-uusimaa@poliisi.fi
Kaakkois-Suomen poliisilaitos kirjaamo.kaakkois-suomi@poliisi.fi
Lapin poliisilaitos palaute.lappi@poliisi.fi
Lounais-Suomen poliisilaitos kirjaamo.lounais-suomi@poliisi.fi
Länsi-Uudenmaan poliisilaitos kirjaamo.lansi-uusimaa@poliisi.fi
Oulun poliisilaitos kirjaamo.oulu@poliisi.fi
Pohjanmaan poliisilaitos kirjaamo.pohjanmaa@poliisi.fi
Sisä-Suomen poliisilaitos kirjaamo.sisa-suomi@poliisi.fi
BirdLife Suomi ry toimisto@birdlife.fi
Suomen luonnonsuojeluliitto ry toimisto@sl.fi

SUORITEMAKSU

Maksutta